

af den Slags Eiendomme bestemt, vilde foretrække Selveiendom, selv om det skulde være med nogen Dpoffelse, fremfor at gaae ind paa Arvesæfte, navnlig naar Canon er sat saa høit som her. Det var derfor, jeg havde ønsket ved de Papirer, som vare lovede at skulle blive fremlagte, at kunne blive sat i Kundskab, om Fæsteren godvillig er gaaet ind herpaa, eller om han kun er gaaet ind herpaa, fordi dette var den eneste Maade, hvorpaa han kunde blive Eier af Gaarden.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Hvad angaaer Fremlæggelsen af de omhandlede Papirer, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg har sendt dem til det Medlem, der reiste Spørgsmaalet; jeg troede derved lettest at afsluttede dette, men det ærede Medlem, til hvem jeg sendte dem, har været fraværende, og jeg har først nyhlig modtaget dem tilbage; ellers havde de været fremlagte her i Thinget. Jeg har altsaa ingen Skyld, at Documenterne ikke kom Dem til Gode, som de meest synes at interessere. Spørgsmaalet, om det er frivilligt eller ikke frivilligt, at Vedkommende indlader sig paa Handelen, er vanskeligt at besvare. Den Skrivelse, hvori Fæsteren eller den, som attraaer Eiendommen, svarer, har jeg ved Haanden, og den gaaer ud paa, at han „efter moden Overveelse ønsker at gaae ind paa ovennævnte Betingelser“. Hantilsvarer saadanne Bemærkninger, som vise, at han naturligviis hellere vilde have Gaarden paa billigere Vilkaar, men uden at gaae i Detail, i saa Henseende, og han antyder navnlig aldeles ikke Noget om, at Arvesæfteafgiften er det, der generer ham; han paaberaaber sig derimod, at det, han frygter for, er, at han i Tiden skal blive huusvild med sin Familie, og at han derfor anseer sig nødsaget til at gaae ind paa Conditionerne, uagtet de ere høie, og uagtet maaskee Krigen med dens Byrder i den nærmeste Fremtid vil tvinge ham til at forlade Gaarden; men at disse Betragtninger ikke gaae i nogen egentlig Detail, og navnlig ikke specielt berøre Arvesæfteafgiften, vil det ærede Medlem vist være enig med mig i. Saadanne Betragtninger vil man jo finde næsten ved enhver Eiendomshandel, idet de fleste vilde søge at

slippe fra Handelen paa saa gode Vilkaar som muligt. Søvrigt behøver jeg ikke at fremhæve den stærke Modsetning, der er imellem de Tvivl, der idag reises om Fæsterens altfor ugunstige Stilling, og de Bemærkninger, der ved forrige Behandling bleve fremsatte, idet Discussionen dengang gik ud paa, at Universtitetet, med andre Ord Sælgeren blev altfor ugunstig stillet ved Handelen. Jeg troer vistnok, man med god Samvittighed kan overlade til Fæsteren, naar han vil opnaae sit Ønske at faae Gaarden overdraget, da at fremkomme med sine Erindringer, dersom Beregningen af Afgiften virkelig skulde stride imod Loven, hvilket jeg ikke har nogen Grund til at troe.

Madvig: Som den ærede Kirke- og Underviisningsminister bemærkede, gik de Tvivl, der forrige Gang bleve fremsatte, i en anden Retning, idet man opfattede det Spørgsmaal, om ikke Fæsteren var behandlet altfor mildt fra Universtitetets Side. Idag har man derimod opfattet det Spørgsmaal, om Fæsteren ikke er behandlet for hårdt, rigtignok ikke i det Hele, men i en vis Retning derved nemlig, at der skulde være paatvunget ham Arvesæfteafgiften for fuld Eiendom og Arvesæfte med en temmelig høi Canon, hvis Ansættelse er skeet vilkaarlig. Jeg skal for det Første bemærke, at Ansættelsen aldeles ikke er vilkaarlig, og hvad der her finder Sted, er ikke noget Nyt eller Noget, som kun forekommer i dette enkelte Tilfælde. Hele Universtitetets Fæstegods, som var et meget stort Complex, er i en lang Række af Aar blevet overdraget til Arvesæfte efter en lagt Plan, som bestemte, hvormeget der skulde lægges som Canon derpaa, og derfor er det ogsaa, som det i Motiverne er sagt, en planmæssig Arvesæfteafgift for den samlede Gaard, som her er bragt i Forslag; den er beregnet efter en fast Regel, som i en Række af Aar er fulgt ved Afhændelse til Arvesæfte, og hele Universtitetets Gods er afhændet paa denne Maade, med Undtagelse af nogle saa mindre Levninger, der nu efter Loven af 1852 ere blevne afhændede til Eiendom, og der har hidtil aldeles ikke viist sig nogen Utilbøielighed til at modtage Arvesæfte paa disse Betingelser. Forholdet kan jo betragtes forskjelligt; jeg for mit Vedkom-